

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัย
คดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม. อธ.๑๒/ ๒๕๖๓
คดีหมายเลขแดงที่ อม. อธ. / ๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๑๐ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายไชยวัฒน์ แยมานะ ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญา

ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๑๑ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ
หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง
ทรัพย์สินและหนี้สินนั้นกรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็น

เวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๒ ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา และให้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษายกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบกับเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ขอให้จริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๑ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๕ ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ และยังดำรงตำแหน่งจนถึงปัจจุบัน ผู้ถูกกล่าวหายืนยันบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่ง วาระที่ ๑ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืมจำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไม่ได้แสดงที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส ได้แก่ ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๘๕๔๙ ตำบลบางแพรก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี กรณีพ้นจากตำแหน่ง ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืมจำนวน

๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส อาวุธปืนกึ่งอัตโนมัติ ๒ กระบอก หนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือจำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แสดงที่ดินไม่ถูกต้องและไม่ได้อยู่จริง ได้แก่ ที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๐๗๓ ตำบลบางรักน้อย อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๘๕๔๔ ตำบลบางแพรก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส กรณีเข้ารับตำแหน่งวาระที่ ๒ ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืมจำนวน ๑,๒๖๑,๒๕๐ บาท จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท รวม ๓ ราย ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส หนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือจำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แสดงที่ดินไม่ถูกต้องและไม่ได้อยู่จริง ได้แก่ ที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๐๗๓ ตำบลบางรักน้อย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๔๕๘๙ ตำบลบางแพรก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรสซึ่งขายไปแล้ว และไม่แสดงทรัพย์สินอื่นซึ่งมีมูลค่าของทรัพย์สินรวมกันตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป ในส่วนการจูงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี วาระที่ ๑ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง วินิจฉัยว่าสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๕) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม คู่ความไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติ สำหรับความผิดส่วนอาญาในกรณีอื่น ข้อเท็จจริงยุติตามคำร้องว่าขาดอายุความแล้ว

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า มาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ สามารถนำมาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาในกรณีคดีส่วนอาญาขาดอายุความได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า การเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง เป็นมาตรการหลักที่แยกจากมาตรการทางอาญา จึงมิใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา แต่เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง เป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิด จึงต้องนำมาบังคับแก่คดีนี้ การลงโทษตามมาตรการบังคับทางการเมืองไม่ใช่การลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ กรณีจึงไม่อาจนำเอาบทบัญญัติเรื่องอายุความมาใช้บังคับกับมาตรการทางการเมืองได้ คดีของผู้ร้องจึงไม่มีอายุความ เห็นว่า การให้ผู้ต้องคำพิพากษาพ้นจากตำแหน่งและเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ วรรคสาม และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือให้พ้นจากตำแหน่งและห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๓ วรรคสอง และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ถือเป็นมาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองซึ่งมีผลเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในการแสดงออกในฐานะพลเมืองของรัฐอันสืบเนื่องมาจากการกระทำ

ความผิดทางอาญา โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษาวินิจฉัยชี้ขาดว่าผู้นั้นจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กำหนดหรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ วรรคท้าย ซึ่งเป็นความผิดอาญาตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ การที่กฎหมายกำหนดให้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญาเช่นนี้ จึงไม่อาจแยกออกจากการวินิจฉัยความผิดทางอาญาได้ และเห็นได้ว่ากฎหมายมิได้มีวัตถุประสงค์จะให้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองนี้เป็นมาตรการหลักที่แยกจากโทษทางอาญาดังที่ผู้ร้องกล่าวอ้างแต่อย่างใด ทั้งหากจะถือว่ามาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองไม่มีอายุความดังที่ผู้ร้องอุทธรณ์แล้ว ก็อาจจะทำให้ระยะเวลาล่วงเลยไปจนยากที่จะหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ได้ตรงต่อความเป็นจริง อีกทั้งการจำกัดสิทธิดังกล่าวเป็นมาตรการเชิงป้องกันการทุจริตจึงต้องบังคับโดยเร็ว มิฉะนั้นหากผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งนั้นไปเกินกว่าห้าปีแล้ว การที่จะใช้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองด้วยการห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่พ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง ย่อมเป็นอันไร้ผลโดยสิ้นเชิงซึ่งไม่น่าจะใช่เจตนารมณ์ที่แท้จริงของกฎหมาย ดังนั้น มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองดังกล่าวแม้มิใช่โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ ก็ย่อมต้องอยู่ภายใต้หลักทั่วไปของคดีอาญารวมถึงอยู่ในบังคับอายุความทางอาญา แม้ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ แต่เมื่อคดีส่วนอาญาขาดอายุความไปแล้วโดยไม่มีการวินิจฉัย

ข้อเท็จจริงและพิพาทว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามคำร้องอีกต่อไป สิทธินาคดีอาญามาฟ้อง
ระงับและมีผลให้มาตรการบังคับทางการเมืองหรือการจำกัดสิทธิทางการเมืองระงับไปด้วย กรณีจึง
ไม่อาจนำมาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาใช้บังคับแก่ผู้ถูก
กล่าวหาได้ ที่ศาลอาญาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกคำร้องมานั้น
ชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยยืน.

นายนิพนธ์ ช่วยสกุล

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม.อธ. ๑๒/๒๕๖๓

คดีหมายเลขแดงที่ อม.อธ. /๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๑๐ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายไชยวัฒน์ แยมานะ ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญา

ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๑๑ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ
หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง
ทรัพย์สินและหนี้สินนั้นกรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็น

เวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนันทบุรี วาระที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนันทบุรี วาระที่ ๒ ขอให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา และให้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนันทบุรีที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษายกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบกับเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนันทบุรี วาระที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๑ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๕ ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนันทบุรี วาระที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ และยังดำรงตำแหน่งจนถึงปัจจุบัน ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งวาระที่ ๑ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืม จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไม่ได้แสดงที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส ได้แก่ ที่ดิน โฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี และที่ดิน โฉนดเลขที่ ๕๘๕๔๙ ตำบลบางแพรก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี กรณีพ้นจากตำแหน่ง ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืม

จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นการสมสิทธิ์รวมของคู่สมรส อาวุธปืนกึ่งอัตโนมัติ ๒ กระบอก หนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แสดงที่ดินไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง ที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๐๗๓ ตำบลบางรักน้อย อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๘๕๔๙ ตำบลบางแพรก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นการสมสิทธิ์รวมของคู่สมรส กรณีเข้ารับตำแหน่งวาระที่ ๒ ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืม จำนวน ๑,๒๖๑,๒๕๐ บาท จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และ จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท รวม ๓ ราย ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นการสมสิทธิ์รวมของคู่สมรส หนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แสดงที่ดินไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง ที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๐๗๓ ตำบลบางรักน้อย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๔๕๘๙ ตำบลบางแพรก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นการสมสิทธิ์รวมของคู่สมรส และไม่แสดงทรัพย์สินอื่นซึ่งมีมูลค่าของทรัพย์สินรวมกันตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป ในส่วนการจูงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี วาระที่ ๑ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง วินิจฉัยว่าสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๕) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม คู่ความไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติ สำหรับความผิดส่วนอาญา ข้อเท็จจริงยุติตามคำร้องว่า ขาดอายุความแล้ว

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า มาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ สามารถนำมาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาในกรณีคดีขาดอายุความได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า การเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง เป็นมาตรการหลักที่แยกจากมาตรการทางอาญา จึงมิใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา แต่เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง เป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิด จึงต้องนำมาบังคับแก่คดีนี้ การลงโทษตามมาตรการบังคับทางการเมืองไม่ใช่การลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ กรณีจึงไม่อาจนำเอาบทบัญญัติเรื่องอายุความมาใช้บังคับกับมาตรการทางการเมืองได้ คดีของผู้ร้องจึงไม่มีอายุความ เห็นว่า การให้ผู้ต้องคำพิพากษาพ้นจากตำแหน่งและเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ วรรคสาม และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือการให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งและห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๓ วรรคสอง และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ถือเป็นมาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาล

ได้มีคำพิพากษาวินิจฉัยชี้ขาดว่าผู้นั้นจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ วรรคท้าย ซึ่งเป็นความผิดอาญาตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ การที่กฎหมายกำหนดให้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญาเช่นนี้ จึงไม่อาจแยกออกจากการวินิจฉัยความผิดทางอาญาได้ และเห็นได้ว่ากฎหมายมิได้มีวัตถุประสงค์จะให้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองนี้เป็นมาตรการหลักที่แยกจากโทษทางอาญาดังที่ผู้ร้องกล่าวอ้างแต่อย่างใด ทั้งหากจะถือว่ามาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองไม่มีอายุความดังที่ผู้ร้องอุทธรณ์แล้ว ก็อาจจะทำให้ระยะเวลาล่วงเลยไปจนยากที่จะหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ได้ตรงต่อความเป็นจริง อีกทั้งการจำกัดสิทธิดังกล่าวเป็นมาตรการเชิงป้องกันการทุจริตจึงต้องบังคับโดยเร็ว มิฉะนั้นหากผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งนั้นไปเกินกว่าห้าปีแล้ว การที่จะใช้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองด้วยการห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่พ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง ย่อมเป็นอันไร้ผลโดยสิ้นเชิงซึ่งไม่น่าจะใช่เจตนารมณ์ที่แท้จริงของกฎหมาย ดังนี้ มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองดังกล่าวแม้มิใช่โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ ก็ย่อมต้องอยู่ภายใต้หลักทั่วไปของคดีอาญารวมถึงอยู่ในบังคับอายุความทางอาญา แม้ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ แต่เมื่อคดีส่วนอาญาขาดอายุความไปแล้ว มีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปโดยไม่มีการวินิจฉัยข้อเท็จจริงและพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหา

กระทำความผิดตามคำร้อง จึงไม่อาจนำมาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมือง
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกคำร้องมานั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยยืน.

นายเฉลิมชัย ศรีเลิศชัยพานิช

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม. อธ. ๑๒/๒๕๖๓

คดีหมายเลขแดงที่ อม.อธ. /๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๑๐ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายไชยวัฒน์ แยมานะ ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญา

ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๑๑ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ
หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง
ทรัพย์สินและหนี้สินนั้นกรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็น

เวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๒ ขอให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา และให้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษายกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบกับเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้วข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๑ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๕ ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ และยังดำรงตำแหน่งจนถึงปัจจุบัน ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งวาระที่ ๑ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืม จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไม่ได้แสดงที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส ได้แก่ ที่ดิน โฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี และที่ดิน โฉนดเลขที่ ๕๘๕๔๔ ตำบลบางแพรก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี กรณีพ้นจากตำแหน่ง ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืม

จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นการสมสิทธิ์รวมของคู่สมรส อาวุธปืนกึ่งอัตโนมัติ ๒ กระบอก หนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แสดงที่ดินไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง ที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๐๗๓ ตำบลบางรักน้อย อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๘๕๔๙ ตำบลบางแพรก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นการสมสิทธิ์รวมของคู่สมรส กรณีเข้ารับตำแหน่งวาระที่ ๒ ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืม จำนวน ๑,๒๖๑,๒๕๐ บาท จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และ จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท รวม ๓ ราย ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นการสมสิทธิ์รวมของคู่สมรส หนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แสดงที่ดินไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง ที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๐๗๓ ตำบลบางรักน้อย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๔๕๘๙ ตำบลบางแพรก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นการสมสิทธิ์รวมของคู่สมรส และไม่แสดงทรัพย์สินอื่นซึ่งมีมูลค่าของทรัพย์สินรวมกันตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป ในส่วนการจูงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี วาระที่ ๑ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง วินิจฉัยว่าสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๕) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม คู่ความไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติ สำหรับความผิดส่วนอาญา ข้อเท็จจริงยุติตามคำร้องว่า ขาดอายุความแล้ว

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า มาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ สามารถนำมาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาในกรณีคดีขาดอายุความได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า การเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง เป็นมาตรการหลักที่แยกจากมาตรการทางอาญา จึงมิใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา แต่เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง เป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิด จึงต้องนำมาบังคับแก่คดีนี้ การลงโทษตามมาตรการบังคับทางการเมืองไม่ใช้การลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ กรณีจึงไม่อาจนำเอาบทบัญญัติเรื่องอายุความมาใช้บังคับกับมาตรการทางการเมืองได้ คดีของผู้ร้องจึงไม่มีอายุความ เห็นว่า การให้ผู้ต้องคำพิพากษาพ้นจากตำแหน่งและเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ วรรคสาม และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือการให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งและห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๓ วรรคสอง และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ถือเป็นมาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาล

ได้มีคำพิพากษาวินิจฉัยชี้ขาดว่าผู้นั้นจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ วรรคท้าย ซึ่งเป็นความผิดอาญาตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๑๙ การที่กฎหมายกำหนดให้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญาเช่นนี้ จึงไม่อาจแยกออกจากการวินิจฉัยความผิดทางอาญาได้ และเห็นได้ว่ากฎหมายมิได้มีวัตถุประสงค์จะให้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองนี้เป็นมาตรการหลักที่แยกจากโทษทางอาญาดังที่ผู้ร้องกล่าวอ้างแต่อย่างใด ทั้งหากจะถือว่ามาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองไม่มีอายุความดังที่ผู้ร้องอุทธรณ์แล้ว ก็อาจจะทำให้ระยะเวลาล่วงเลยไปจนยากที่จะหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ได้ตรงต่อความเป็นจริง อีกทั้งการจำกัดสิทธิดังกล่าวเป็นมาตรการเชิงป้องกันการทุจริตจึงต้องบังคับโดยเร็ว มิฉะนั้นหากผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งนั้นไปเกินกว่าห้าปีแล้ว การที่จะใช้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองด้วยการห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่พ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง ย่อมเป็นอันไร้ผลโดยสิ้นเชิงซึ่งไม่น่าจะใช้เจตนารมณ์ที่แท้จริงของกฎหมาย ดังนี้ มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองดังกล่าวแม้มิใช่โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ ก็ย่อมต้องอยู่ภายใต้หลักทั่วไปของคดีอาญารวมถึงอยู่ในบังคับอายุความทางอาญา แม้ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ แต่เมื่อคดีส่วนอาญาขาดอายุความไปแล้ว มีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปโดยไม่มีการวินิจฉัยข้อเท็จจริงและพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหา

กระทำความผิดตามคำร้อง จึงไม่อาจนำมาตราการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมือง
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกคำร้องมานั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยยืน.

นายประสิทธิ์ เจริญถาวรโกคา

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม. อธ. ๑๒/๒๕๖๓

คดีหมายเลขแดงที่ อม.อธ. /๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๑๐ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายไชยวัฒน์ แยมานะ ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญา

ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๑๑ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ
หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง
ทรัพย์สินและหนี้สินนั้นกรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็น

เวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๒ ขอให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา และให้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษายกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบกับเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๑ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๕ ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ และยังดำรงตำแหน่งจนถึงปัจจุบัน ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งวาระที่ ๑ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืม จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไม่ได้แสดงที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส ได้แก่ ที่ดิน โฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี และที่ดิน โฉนดเลขที่ ๕๘๕๔๙ ตำบลบางแพรก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี กรณีพ้นจากตำแหน่ง ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืม จำนวน

๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส อาวุธปืนกึ่งอัตโนมัติ ๒ กระบอก หนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แสดงที่ดินไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง ที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๐๗๓ ตำบลบางรักน้อย อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๘๕๔๙ ตำบลบางแพรก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส กรณีเข้ารับตำแหน่งวาระที่ ๒ ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืม จำนวน ๑,๒๖๑,๒๕๐ บาท จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท รวม ๓ ราย ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส หนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แสดงที่ดินไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง ที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๐๗๓ ตำบลบางรักน้อย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๔๕๘๙ ตำบลบางแพรก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส และไม่แสดงทรัพย์สินอื่นซึ่งมีมูลค่าของทรัพย์สินรวมกันตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป ในส่วนการจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี วาระที่ ๑ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง วินิจฉัยว่าสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๕) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม คู่ความไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติ สำหรับความผิดส่วนอาญา ข้อเท็จจริงยุติตามคำร้องว่า ขาดอายุความแล้ว

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า มาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓๔ สามารถนำมาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาในกรณีคดีขาดอายุความได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า การเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง เป็นมาตรการหลักที่แยกจากมาตรการทางอาญา จึงมิใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา แต่เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง เป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิด จึงต้องนำมาบังคับแก่คดีนี้ การลงโทษตามมาตรการบังคับทางการเมืองไม่ใช่การลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ กรณีจึงไม่อาจนำเอาบทบัญญัติเรื่องอายุความมาใช้บังคับกับมาตรการทางการเมืองได้ คดีของผู้ร้องจึงไม่มีอายุความ เห็นว่า การเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ วรรคสาม และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือการห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓๔ ถือเป็นมาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองซึ่งมีผลเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในการแสดงออกในฐานะพลเมืองของรัฐอันสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษาวินิจฉัยชี้ขาดว่าผู้นั้นจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลา

ที่กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ วรรคท้าย ซึ่งเป็นความผิดอาญาตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ การที่กฎหมายกำหนดให้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญาเช่นนี้ จึงไม่อาจแยกออกจากการวินิจฉัยความผิดทางอาญาได้ และเห็นได้ว่ากฎหมายมิได้มีวัตถุประสงค์จะให้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองนี้เป็นมาตรการหลักที่แยกจากโทษทางอาญาดังที่ผู้ร้องกล่าวอ้างแต่อย่างใด ทั้งหากจะถือว่ามาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองไม่มีอายุความดังที่ผู้ร้องอุทธรณ์แล้ว ก็อาจจะทำให้ระยะเวลาล่วงเลยไปจนยากที่จะหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ได้ตรงต่อความเป็นจริง อีกทั้งการจำกัดสิทธิดังกล่าวเป็นมาตรการเชิงป้องกันการทุจริตจึงต้องบังคับโดยเร็ว มิฉะนั้นหากผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งนั้นไปเกินกว่าห้าปีแล้ว การที่จะใช้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองด้วยการห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่พ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง ย่อมเป็นอันไร้ผลโดยสิ้นเชิงซึ่งไม่น่าจะใช้เจตนารมณ์ที่แท้จริงของกฎหมาย ดังนี้ มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองดังกล่าวแม้มิใช่โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ ก็ย่อมต้องอยู่ภายใต้หลักทั่วไปของคดีอาญารวมถึงอยู่ในบังคับอายุความทางอาญา แม้ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ แต่เมื่อคดีส่วนอาญาขาดอายุความไปแล้ว มีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปโดยไม่มีการวินิจฉัยข้อเท็จจริงและพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามคำร้อง จึงไม่นำมาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองตาม

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกคำร้องมานั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยยืน.

นายชัยรัตน์ ศีลาลาย

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม. อธ.๑๒/ ๒๕๖๓

คดีหมายเลขแดงที่ อม. อธ. / ๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๑๐ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายไชยวัฒน์ แยมานะ ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง

ตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๑๑ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจึง
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือ
ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง
ทรัพย์สินและหนี้สินนั้น กรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๑
กรณีพ้นจากตำแหน่ง วาระที่ ๑ กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี และกรณีเข้ารับตำแหน่ง
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๒ ขอให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา
และให้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน ตาม

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
มาตรา ๘๑, ๑๑๔

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษา
ยกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์พิเคราะห์คำร้องประกอบกับเอกสารตามคำร้อง และ
คำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้
ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๑
และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๕ ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ และยัง
ดำรงตำแหน่งจนถึงปัจจุบัน ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร
ประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งวาระที่ ๑ ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้
กู้ยืม จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัด
นนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส และแสดงที่ดินไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง กรณีที่ดินโฉนดเลขที่
๕๘๕๔๙ ตำบลบางแพรก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส กรณีพ้น
จากตำแหน่ง ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืม จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ที่ดิน
โฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของ
คู่สมรส อาวุธปืนกึ่งอัตโนมัติ ๒ กระบอก หนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
แสดงที่ดินไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง ที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๐๗๓ ตำบลบางรักน้อย อำเภอบางบัวทอง
จังหวัดนนทบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๘๕๔๙ ตำบลบางแพรก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี

ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส กรณีเข้ารับตำแหน่งวาระที่ ๒ ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืม จำนวน ๑,๒๖๑,๒๕๐ บาท จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และ จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท รวม ๓ ราย ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส หนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แสดงที่ดินไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง ที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๐๗๓ ตำบลบางรักน้อย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๔๕๘๙ ตำบลบางแพรก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส และไม่แสดงทรัพย์สินอื่นซึ่งมีมูลค่าของทรัพย์สินรวมกันตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป อันเป็นความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง วาระที่ ๑ กรณีพ้นจากตำแหน่ง วาระที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่ง วาระที่ ๒ สำหรับคดีส่วนอาญา ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่าขาดอายุความแล้ว ส่วนความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี วาระที่ ๑ คู่ความไม่อุทธรณ์ จึงเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

คดีคงมีปัญหที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องเพียงประการเดียวว่า มาตรการบังคับทาง การเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ สามารถนำมาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาในกรณีคดีขาดอายุความได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า การเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง เป็นมาตรการหลัก

ที่แยกจากมาตรการทางอาญา จึงมิใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา แต่เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง เป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิด จึงต้องนำมาบังคับแก่คดีนี้ การลงโทษตามมาตรการบังคับทางการเมืองไม่ใช่การลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ กรณีจึงไม่อาจนำเอาบทบัญญัติเรื่องอายุความมาใช้บังคับได้กับมาตรการทางการเมืองได้ คดีของผู้ร้องจึงไม่มีอายุความ องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์เห็นว่า การเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือการห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง และให้พ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง ซึ่งผู้ร้องอุทธรณ์ขอให้นำมาบังคับแก่คดีนี้ ถือเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองอันเป็นการจำกัดสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลในการแสดงออกในฐานะพลเมืองของรัฐอันสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาลได้วินิจฉัยชี้ขาดตามที่ผู้ร้องเสนอว่าผู้นั้นจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบซึ่งเป็นความผิดอาญา การที่กฎหมายกำหนดให้มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญาเช่นนี้ จึงไม่อาจแยกออกจากการวินิจฉัยความผิดทางอาญาได้ เห็นได้ว่ากฎหมายมิได้มีวัตถุประสงค์จะให้มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองนี้เป็นมาตรการหลักที่แยกจากโทษทางอาญาดังที่ ผู้ร้องกล่าวอ้างแต่อย่างใด ทั้งหากจะถือว่าการบังคับมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองไม่มีอายุความดังที่ผู้ร้องอุทธรณ์แล้ว ก็อาจจะทำให้ระยะเวลาล่วงเลยไปจนยากที่จะหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ได้ ตรงต่อความเป็นจริง อีกทั้งการจำกัดสิทธิดังกล่าวเป็นมาตรการเชิงป้องกันการทุจริตจึงต้องบังคับโดยเร็ว มิฉะนั้นหากผู้ถูกกล่าวหาพ้นจาก

ตำแหน่งนั้นไปเกินกว่าห้าปีแล้ว การที่จะบังคับมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง ย่อมเป็นอันไร้ผลโดยสิ้นเชิงซึ่งไม่น่าจะใช่เจตนารมณ์ที่แท้จริงของกฎหมาย ดังนั้น มาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองดังกล่าวซึ่งมิใช่โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ ย่อมต้องอยู่ภายใต้หลักทั่วไปของคดีอาญารวมถึงอยู่ในบังคับอายุความทางอาญา เมื่อคดีนี้ขาดอายุความทางอาญานั้นมีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปแล้ว แม้ผู้ถูกกล่าวหาจะให้การรับสารภาพ แต่ก็ไม่อาจนำมาตรการจำกัดสิทธิทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษามานั้น องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์เห็นพ้องด้วยอุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน.

นายอนันต์ วงษ์ประภารัตน์

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม. อธ. ๑๒/๒๕๖๓

คดีหมายเลขแดงที่ อม.อธ. /๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๑๐ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายไชยวัฒน์ แยมานะ ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญา

ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๑๑ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ
หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง
ทรัพย์สินและหนี้สินนั้นกรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็น

เวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๒ ขอให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา และให้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษายกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบกับเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้วข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๑ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๕ ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ และยังดำรงตำแหน่งจนถึงปัจจุบัน ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งวาระที่ ๑ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืม จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไม่ได้แสดงที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส ได้แก่ ที่ดิน โฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี และที่ดิน โฉนดเลขที่ ๕๘๕๔๙ ตำบลบางแพรก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี กรณีพ้นจากตำแหน่ง ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืม

จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นการสมสิทธิ์รวมของคู่สมรส อาวุธปืนกึ่งอัตโนมัติ ๒ กระบอก หนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แสดงที่ดินไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง ที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๐๗๓ ตำบลบางรักน้อย อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๘๕๔๙ ตำบลบางแพรก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นการสมสิทธิ์รวมของคู่สมรส กรณีเข้ารับตำแหน่งวาระที่ ๒ ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืม จำนวน ๑,๒๖๑,๒๕๐ บาท จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และ จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท รวม ๓ ราย ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นการสมสิทธิ์รวมของคู่สมรส หนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แสดงที่ดินไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง ที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๐๗๓ ตำบลบางรักน้อย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๔๕๘๙ ตำบลบางแพรก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นการสมสิทธิ์รวมของคู่สมรส และไม่แสดงทรัพย์สินอื่นซึ่งมีมูลค่าของทรัพย์สินรวมกันตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป ในส่วนการจูงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี วาระที่ ๑ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง วินิจฉัยว่าสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๕) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม คู่ความไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติ สำหรับความผิดส่วนอาญา ข้อเท็จจริงยุติตามคำร้องว่า ขาดอายุความแล้ว

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า มาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ สามารถนำมาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาในกรณีคดีขาดอายุความได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า การเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง เป็นมาตรการหลักที่แยกจากมาตรการทางอาญา จึงมิใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา แต่เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง เป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิด จึงต้องนำมาบังคับแก่คดีนี้ การลงโทษตามมาตรการบังคับทางการเมืองไม่ใช่การลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ กรณีจึงไม่อาจนำเอาบทบัญญัติเรื่องอายุความมาใช้บังคับกับมาตรการทางการเมืองได้ คดีของผู้ร้องจึงไม่มีอายุความ เห็นว่า การให้ผู้ต้องคำพิพากษาพ้นจากตำแหน่งและเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ วรรคสาม และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือการให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งและห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๓ วรรคสอง และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ถือเป็นมาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาล

ได้มีคำพิพากษาวินิจฉัยชี้ขาดว่าผู้นั้นจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ วรรคท้าย ซึ่งเป็นความผิดอาญาตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ การที่กฎหมายกำหนดให้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญาเช่นนี้ จึงไม่อาจแยกออกจากการวินิจฉัยความผิดทางอาญาได้ และเห็นได้ว่ากฎหมายมิได้มีวัตถุประสงค์จะให้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองนี้เป็นมาตรการหลักที่แยกจากโทษทางอาญาดังที่ผู้ร้องกล่าวอ้างแต่อย่างใด ทั้งหากจะถือว่ามาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองไม่มีอายุความดังที่ผู้ร้องอุทธรณ์แล้ว ก็อาจจะทำให้ระยะเวลาล่วงเลยไปจนยากที่จะหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ได้ตรงต่อความเป็นจริง อีกทั้งการจำกัดสิทธิดังกล่าวเป็นมาตรการเชิงป้องกันการทุจริตจึงต้องบังคับโดยเร็ว มิฉะนั้นหากผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งนั้นไปเกินกว่าห้าปีแล้ว การที่จะใช้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองด้วยการห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่พ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง ย่อมเป็นอันไร้ผลโดยสิ้นเชิงซึ่งไม่น่าจะใช่เจตนารมณ์ที่แท้จริงของกฎหมาย ดังนี้ มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองดังกล่าวแม้มิใช่โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ ก็ย่อมต้องอยู่ภายใต้หลักทั่วไปของคดีอาญารวมถึงอยู่ในบังคับอายุความทางอาญา แม้ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ แต่เมื่อคดีส่วนอาญาขาดอายุความไปแล้ว มีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปโดยไม่มีการวินิจฉัยข้อเท็จจริงและพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหา

กระทำความผิดตามคำร้อง จึงไม่อาจนำมาตราการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมือง
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกคำร้องมานั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยยืน.

นายสมพงษ์ เหมวิมล

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม. อธ. ๑๒/๒๕๖๓

คดีหมายเลขแดงที่ อม.อธ. /๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๑๐ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายไชยวัฒน์ แยมานะ ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญา

ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๑๑ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ
หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง
ทรัพย์สินและหนี้สินนั้นกรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็น

เวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๒ ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา และให้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษายกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบกับเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๑ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๕ ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ และยังดำรงตำแหน่งจนถึงปัจจุบัน ผู้ถูกกล่าวหายืนยันบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่ง วาระที่ ๑ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืม จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไม่ได้แสดงที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส ได้แก่ ที่ดิน โฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี และที่ดิน โฉนดเลขที่ ๕๘๕๔๙ ตำบลบางแพรก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี กรณีพ้นจากตำแหน่ง ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืม จำนวน

๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส อาวุธปืนกึ่งอัตโนมัติ ๒ กระบอก หนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แสดงที่ดินไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง คือ ที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๐๗๓ ตำบลบางรักน้อย อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๘๕๔๙ ตำบลบางแพรก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส กรณีเข้ารับตำแหน่งวาระที่ ๒ ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืม จำนวน ๑,๒๖๑,๒๕๐ บาท จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท รวม ๓ ราย ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส หนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แสดงที่ดินไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง คือ ที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๐๗๓ ตำบลบางรักน้อย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๔๕๘๙ ตำบลบางแพรก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส และไม่แสดงทรัพย์สินอื่นซึ่งมีมูลค่าของทรัพย์สินรวมกันตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป ในส่วนการจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี วาระที่ ๑ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง วินิจฉัยว่าสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๕) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม คู่ความไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติ สำหรับความผิดส่วนอาญาในกรณีอื่น ข้อเท็จจริงยุติตามคำร้องว่า ขาดอายุความแล้ว

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า มาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ สามารถนำมาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาในกรณีคดีส่วนอาญาขาดอายุความได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า การดำรงตำแหน่งทางการเมืองและการพ้นจากตำแหน่งหรือการห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไม่ใช่สิทธิขั้นพื้นฐาน การเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง เป็นมาตรการหลักที่แยกจากมาตรการทางอาญา จึงมิใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา แต่เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง เป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิด จึงต้องนำมาบังคับแก่คดีนี้ การลงโทษตามมาตรการบังคับทางการเมืองไม่ใช่การลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ กรณีจึงไม่อาจนำเอาบทบัญญัติเรื่องอายุความมาใช้บังคับกับมาตรการทางการเมืองได้ คดีของผู้ร้องจึงไม่มีอายุความ เห็นว่า การให้ผู้ต้องคำพิพากษาพ้นจากตำแหน่งและเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ วรรคสาม และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือการให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งและห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๓ วรรคสอง และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ถือเป็นมาตรการ

บังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองอันสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษาวินิจฉัยชี้ขาดว่าผู้นั้นจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ วรรคท้าย ซึ่งเป็นความผิดอาญาตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ การที่กฎหมายกำหนดให้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองรวมเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญาเช่นนี้ จึงไม่อาจแยกออกจากการวินิจฉัยความผิดทางอาญาได้ และเห็นได้ว่ากฎหมายมิได้มีวัตถุประสงค์จะให้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองนี้เป็นมาตรการหลักที่แยกจากโทษทางอาญาดังที่ผู้ร้องกล่าวอ้างแต่อย่างใด ทั้งหากจะถือว่ามาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองไม่มีอายุความดังที่ผู้ร้องอุทธรณ์แล้ว ก็อาจจะทำให้ระยะเวลาล่วงเลยไปจนยากที่จะหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ได้ตรงต่อความเป็นจริง อีกทั้งการจำกัดสิทธิดังกล่าวเป็นมาตรการเชิงป้องกันการทุจริตจึงต้องบังคับโดยเร็ว มิฉะนั้นหากผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งนั้นไปเกินกว่าห้าปีแล้ว การที่จะใช้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองด้วยการห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่พ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง ย่อมเป็นอันไร้ผลโดยสิ้นเชิงซึ่งไม่น่าจะใช่เจตนารมณ์ที่แท้จริงของกฎหมาย ดังนี้ มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองดังกล่าวแม้มิใช่โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ ก็ย่อมต้องอยู่ภายใต้หลักทั่วไปของคดีอาญารวมถึงอยู่ในบังคับอายุความทางอาญา แม้ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ แต่เมื่อ

คดีส่วนอาญาขาดอายุความไปแล้ว โดยไม่มีการวินิจฉัยข้อเท็จจริงและพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามคำร้องอีกต่อไป สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับและมีผลให้มาตรการบังคับทางการเมืองหรือการจำกัดสิทธิทางการเมืองระงับด้วย กรณีจึงไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกคำร้องมานั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

วินิจฉัยยืน.

นายพศวัจน์ กนกนาก

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี
ชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม. อธ. ๑๒/๒๕๖๓
คดีหมายเลขแดงที่ อม. อธ. /๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๑๐ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายไชยวัฒน์ แยมานะ ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญา

ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๑๑ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่านายไชยวัฒน์ แยมานะ ผู้ถูกกล่าวหา ตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่ง (วาระที่ ๑) กรณีพ้นจากตำแหน่ง (วาระที่ ๑) กรณี

พ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี (วาระที่ ๑) และกรณีเข้ารับตำแหน่ง (วาระที่ ๒) ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง และให้นายไชยวัฒน์ แยมานาค ผู้ถูกกล่าวหา พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนันทบุรี (วาระที่ ๒) ที่ดำรงอยู่ ตามมาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๘๘

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษายกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหา ได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนันทบุรี จังหวัดนันทบุรี (วาระที่ ๑) เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๑ พ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๕ ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ ได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนันทบุรี จังหวัดนันทบุรี (วาระที่ ๒) ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ดังนี้ กรณีเข้ารับตำแหน่ง (วาระที่ ๑) ไม่ได้แสดงเงินให้กู้ยืมนายพิชัย บุรณวิเศษกุล จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ผู้ถูกกล่าวหา) ไม่ได้แสดงที่ดิน โฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนันทบุรี ของนางไพฑูรย์ แยมานาค (คู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา ถือกรรมสิทธิ์ร่วมกับพี่น้องรวม ๕ คน) เนื้อที่ ๓ งาน ๓๑ ตารางวา มูลค่า ๗๙๔,๔๐๐ บาท ได้

กรรมสิทธิ์ในที่ดินมาเมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๒๕ แสดงที่ดินที่ไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง กรณีที่ดิน โฉนดเลขที่ ๕๘๕๔๙ ตำบลบางแพรก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี เนื้อที่ ๕๐ ตารางวา มูลค่า ๒๕๐,๐๐๐ บาท ของนางไพฑูรย์ แยมแนค (คู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา ถือกรรมสิทธิ์ร่วมกับนายเกรียงศักดิ์ จิระพรพาณิชย์) โดยขายเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๑

กรณีพ้นจากตำแหน่ง ไม่ได้แสดงเงินให้กู้ยืมนายพิชัย บุรณวิเศษกุล จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ผู้ถูกกล่าวหา) ไม่ได้แสดงที่ดิน โฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ของนางไพฑูรย์ แยมแนค (คู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา ถือกรรมสิทธิ์ร่วมกับพี่น้องอีก ๕ คน) เนื้อที่ ๓ งาน ๓๑ ตารางวา มูลค่า ๗๙๔,๔๐๐ บาท ได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินมาเมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๒๕ ไม่ได้แสดงอาวุธปืนกึ่งอัตโนมัติ ขนาด ๑๑ มม. ใบอนุญาตเลขที่ ๖๕๘/๒๕๕๒ ทะเบียน ๑/๒๖๑๗ มูลค่า ๕๐,๐๐๐ บาท (ผู้ถูกกล่าวหา) ไม่ได้แสดงอาวุธปืนกึ่งอัตโนมัติ ขนาด .๓๘ มม. ใบอนุญาตเลขที่ ๙๑๗/๒๕๕๒ ทะเบียน กท.๕๒๙๔๘๖๖ มูลค่า ๕๕,๐๐๐ บาท (ผู้ถูกกล่าวหา) ไม่ได้แสดงหนังสือที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ รายนามสิทธิ ท้องขวัญ จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ผู้ถูกกล่าวหา) แสดงที่ดินที่ไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง กรณีที่ดิน โฉนดเลขที่ ๖๐๗๓ ตำบลบางรักน้อย อำเภอมะนัง จังหวัดนนทบุรี เนื้อที่ ๑ ไร่ ๓ งาน ๙๘^๗/_{๑๐} ตารางวา มูลค่า ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ของนางไพฑูรย์ แยมแนค (คู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหาถือกรรมสิทธิ์ร่วมกับนางสาววันเพ็ญ ฉ่ำสุคติ นางสาวเอี่ยมเดือน ฉ่ำสุคติ และนายพัก ฉ่ำสุคติ) โดยขายเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๓ แสดงที่ดินที่ไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง กรณีที่ดิน โฉนดเลขที่ ๕๘๕๔๙ ตำบลบางแพรก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี เนื้อที่ ๕๐ ตารางวา มูลค่า ๒๕๐,๐๐๐ บาท ของนางไพฑูรย์ แยมแนค (คู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา ถือกรรมสิทธิ์ร่วมกับนายเกรียงศักดิ์ จิระพรพาณิชย์) โดยขายเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๑

กรณีเข้ารับตำแหน่ง (วาระที่ ๒) ไม่ได้แสดงเงินให้กู้ยืม รายงานงบบุปผา ชูहार จำนวน ๑,๒๖๑,๒๕๐ บาท (ผู้ถูกกล่าวหา) ไม่ได้แสดงเงินให้กู้ยืม รายงานายสุนทร เกิดแจ้ง จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท (ผู้ถูกกล่าวหา) ไม่ได้แสดงเงินให้กู้ยืม รายงานสาวนตยา หมัดสะและ จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท (ผู้ถูกกล่าวหา) ไม่ได้แสดงที่ดิน โฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ของนางไพฑูรย์ แยม้นาค (คู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา ถือกรรมสิทธิ์ร่วมกับพี่น้องอีก ๕ คน) เนื้อที่ ๓ งาน ๓๑ ตารางวา มูลค่า ๗๙๔,๔๐๐ บาท ได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินมาเมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๒๕ ไม่ได้แสดงหนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ รายงานมลิ ทองชมภู จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ผู้ถูกกล่าวหา) แสดงที่ดินที่ไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง กรณีที่ดิน โฉนดเลขที่ ๖๐๗๓ ตำบลบางรักน้อย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี เนื้อที่ ๑ ไร่ ๓ งาน ๘๘^๗/_{๑๐๐} ตารางวา มูลค่า ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ของนางไพฑูรย์ แยม้นาค (คู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหาถือกรรมสิทธิ์ร่วมกับนางสาววันเพ็ญ ฉ่ำสุคติ นางสาวเอี่ยมเดือน ฉ่ำสุคติ และนายพัก ฉ่ำสุคติ) โดยขายเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๓ แสดงที่ดินที่ไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง กรณีที่ดิน โฉนดเลขที่ ๕๘๕๔๔ ตำบลบางแพรก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี เนื้อที่ ๕๐ ตารางวา มูลค่า ๒๕๐,๐๐๐ บาท ของนางไพฑูรย์ แยม้นาค (คู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา ถือกรรมสิทธิ์ร่วมกับนายเกรียงศักดิ์ จิระพรพาณิชย์) โดยขายเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ไม่แสดงทรัพย์สินอื่นซึ่งมีมูลค่าของทรัพย์สินทุกชนิดรวมกันตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป ได้แก่ พระสมเด็จนางพญาเลี่ยมทองฝังเพชรพร้อมสร้อยคอทองคำหนัก ๕ บาท มูลค่า ๔๐๐,๐๐๐ บาท (ผู้ถูกกล่าวหา) พระสมเด็จเลี่ยมทองพร้อมสร้อยคอทองคำหนัก ๓ บาท มูลค่า ๓๐๐,๐๐๐ บาท (ผู้ถูกกล่าวหา) อวรุณปืนอโต้เมติก ขนาด ๗.๖๕ มม. ทะเบียน กท.๑๓๑๓๐๗ มูลค่า ๒๐,๐๐๐ บาท (ผู้ถูกกล่าวหา) แหวนทองคำประดับเพชร ๒ วง ของนางไพฑูรย์ แยม้นาค มูลค่า ๑๘๐,๐๐๐ บาท

(คู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา) กำไรทองคำประดับเพชร ๓ วง ของนางไพฑูรย์ แยมานะ มูลค่า ๑๖๐,๐๐๐ บาท (คู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา) สร้อยข้อมือทองคำ ๒ เส้น ของนางไพฑูรย์ แยมานะ มูลค่า ๙๖,๐๐๐ บาท (คู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา) สร้อยคอพร้อมจี้และสร้อยข้อมือทองคำ มูลค่า ๖๔,๐๐๐ บาท (คู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา) อาวุธปืนกึ่งอัตโนมัติ ขนาด ๑๑ มม. ใบอนุญาตเลขที่ ๖๕๘/๒๕๕๒ ทะเบียน ๑/๒๖๑๗ มูลค่า ๕๐,๐๐๐ บาท (ผู้ถูกกล่าวหา) อาวุธปืนกึ่งอัตโนมัติ ขนาด .๓๘ มม. ใบอนุญาตเลขที่ ๙๑๗/๒๕๕๒ ทะเบียน กท.๕๒๙๔๘๖๖ มูลค่า ๕๕,๐๐๐ บาท (ผู้ถูกกล่าวหา)

ในส่วนการจูงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี (วาระที่ ๑) ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่าสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๕) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม คู่ความไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติ สำหรับความผิดส่วนอาญาในกรณีอื่น ข้อเท็จจริงยุติตามคำร้องว่า ขาดอายุความแล้ว

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า มาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ สามารถนำมาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาในกรณีคดีส่วนอาญาขาดอายุความได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า หลักการให้อำนาจศาลมีคำวินิจฉัยให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพ้นจากตำแหน่งและห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ แยกจากมาตรการหรือโทษทางอาญา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ มาตรการบังคับทางการเมืองจึงมิใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา และมีใช้มาตรการที่จำกัดสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลเพียงแต่เป็นมาตรการเพื่อตัดบุคคลมิให้เข้าสู่วงการการเมือง จึงไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองมาผูกติดกับโทษทางอาญาได้นั้น เห็นว่าการกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นกลไกหนึ่งในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐเดิมบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ หมวด ๑๐ มาตรา ๒๙๑ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และมาตรา ๒๙๕ ว่า “ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง...และผู้นั้นต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง...ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย...” ต่อมามีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ แก้ไขให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอเรื่องให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย ถ้าศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดกระทำความผิด ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง...และผู้นั้นต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเวลาห้าปี แม้ต่อมาจะมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่ง

ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ยังคงกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินโดยบัญญัติในมาตรา ๒๓๔ (๓) และกำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองไว้ในมาตรา ๒๓๕ ว่า “...ในกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหาหมิ่นพาดพิงหรือกระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา แล้วแต่กรณี ให้ผู้ต้องคำพิพากษานั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันหยุดปฏิบัติหน้าที่ และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นและจะเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาไม่เกินสิบปีด้วยหรือไม่ก็ได้...ให้นำมาตรานี้มาใช้บังคับแก่กรณีที่บุคคลตามมาตรา ๒๓๔ (๓) จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้นด้วย โดยอนุโลม” จะเห็นได้ว่ามาตรการบังคับทางการเมืองที่ใช้แก่ผู้กระทำความผิดมีบทบัญญัติที่เปลี่ยนแปลงไปและเป็นผลร้ายมากขึ้น รัฐธรรมนูญจึงบัญญัติให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีอำนาจไต่สวนข้อเท็จจริง เมื่อมีคำพิพากษาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้นั้นกระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา ให้ผู้ต้องคำพิพากษานั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันหยุดปฏิบัติหน้าที่ และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นและจะเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาไม่เกินสิบปีด้วยหรือไม่ก็ได้ เมื่อคดีนี้ความผิดส่วนอาญาขาดอายุความอันมีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปแล้ว ย่อมไม่อาจวินิจฉัยและมีคำพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหาได้ แม้ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพก็ไม่อาจนำมาตราการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาใช้บังคับแก่

(อม.๔๒)

- ๘ -

ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกคำร้องมานั้น
ชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยยืน./

นายธนาพนธ์ ชวรุ่ง

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม. อธ.๑๒/ ๒๕๖๓

คดีหมายเลขแดงที่ อม. อธ. / ๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๑๐ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายไชยวัฒน์ แย้มนาค ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญา

ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๑๑ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ

หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๒ ขอให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ถูกล่าวหา และให้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔

ผู้ถูกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษายกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบกับเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๑ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๕ ต่อมาผู้ถูกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจังหวัดนนทบุรี วาระที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ และยังดำรงตำแหน่งจนถึงปัจจุบัน ผู้ถูกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งวาระที่ ๑ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืม จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐

บาท ไม่ได้แสดงที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส ได้แก่ ที่ดิน โฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบล บางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี และที่ดิน โฉนดเลขที่ ๕๘๕๔๙ ตำบลบางแพรก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี กรณีพ้นจากตำแหน่ง ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืม จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส อาวุธปืนกึ่งอัตโนมัติ ๒ กระบอก หนี้สินที่มีหลักฐาน เป็นหนังสือ จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แสดงที่ดินไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง คือ ที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๐๗๓ ตำบลบางรักน้อย อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๘๕๔๙ ตำบลบาง แพรก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส กรณีเข้ารับตำแหน่งวาระที่ ๒ ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินให้กู้ยืม จำนวน ๑,๒๖๑,๒๕๐ บาท จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และ จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท รวม ๓ ราย ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๙๒๔ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอ บางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส หนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แสดงที่ดินไม่ถูกต้องและไม่มีอยู่จริง คือ ที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๐๗๓ ตำบลบางรักน้อย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๔๕๘๙ ตำบลบางแพรก อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกรรมสิทธิ์รวมของคู่สมรส และไม่แสดงทรัพย์สินอื่นซึ่งมีมูลค่าของทรัพย์สิน รวมกันตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป ในส่วนการจูงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและ เอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจาก

ตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี วาระที่ ๑ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
วินิจฉัยว่า สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา
๓๙ (๕) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม คู่ความไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติ สำหรับความผิดส่วน
อาญา ข้อเท็จจริงยุติตามคำร้องว่า ขาดอายุความแล้ว

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า มาตรการบังคับทางการเมืองตาม
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ สามารถนำมาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาในกรณีคดีส่วนอาญาขาดอายุ
ความได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า การเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตามรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า
ด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง เป็นมาตรการหลักที่
แยกจากมาตรการทางอาญา จึงมิใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา การ
ลงโทษตามมาตรการบังคับทางการเมืองไม่ใช่การลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘
กรณีจึงไม่อาจนำเอาบทบัญญัติเรื่องอายุความมาใช้บังคับกับมาตรการทางการเมืองได้ คดีของผู้ร้อง
จึงไม่มีอายุความนั้น เห็นว่า การเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ วรรคสาม และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ

ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือการห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ถือเป็นมาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองอันสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษาวินิจฉัยชี้ขาดว่าผู้นั้นจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๕ วรรคท้าย ซึ่งเป็นความผิดอาญาตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ การที่กฎหมายกำหนดให้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองรวมเป็นส่วนหนึ่งของคดีอาญาเช่นนี้ จึงไม่อาจแยกออกจากการวินิจฉัยความผิดทางอาญาได้ และเห็นได้ว่ากฎหมายมิได้มีวัตถุประสงค์จะให้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองนี้เป็นมาตรการหลักที่แยกจากโทษทางอาญาดังที่ผู้ร้องกล่าวอ้างแต่อย่างใด ทั้งหากจะถือว่ามาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองไม่มีอายุความดังที่ผู้ร้องอุทธรณ์แล้ว ก็อาจจะทำให้ระยะเวลาล่วงเลยไปจนยากที่จะหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ได้ตรงต่อความเป็นจริง อีกทั้งการจำกัดสิทธิดังกล่าวเป็นมาตรการเชิงป้องกันการทุจริตจึงต้องบังคับโดยเร็ว มิฉะนั้นหากผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งนั้นไปเกินกว่าห้าปีแล้ว การที่

จะใช้มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองด้วยการห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่พ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง ย่อมเป็นอันไร้ผลโดยสิ้นเชิงซึ่งไม่น่าจะใช้เจตนารมณ์ที่แท้จริงของกฎหมาย ดังนี้ มาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองดังกล่าวแม้มิใช่โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ ก็ย่อมต้องอยู่ภายใต้หลักทั่วไปของคดีอาญารวมถึงอยู่ในบังคับอายุความทางอาญา แม้ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ แต่เมื่อคดีส่วนอาญาขาดอายุความไปแล้วมีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปโดยไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยข้อเท็จจริงและพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามคำร้อง กรณีจึงไม่อาจนำมาตราการบังคับหรือจำกัดสิทธิทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกคำร้องมานั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยยื่น.

นายชาติชาย โฆษิตวัฒนฤกษ์